

kezedből kicsúszik a perc
ha veszíted már vész örökre
visszajátszást nem tűr pered
ítélet követ felpörögve

kimenős halálraitélt
bár csak veszendőt tékozolhatsz
vigyázz legyen mért hajtánod
fejed a tiló alá holnap

Somlyó György

RONSARD ÚJ SZONETTJEI AZ ÚJ HELÉNA SZÁMÁRA

Hamisítvány

1

Ha majd öreg lesz Ön – ha már Ön is öreg lett
S ki tudja tán atomlámpa fényében ül
S keze közt biztosan nem rokka penderül
Vajon majd bánja-e – nem is azt a „szerelmet”

S nem azt a „megvetést” – hisz tudjuk nem vetett meg
S enyém leende ha csak afféle körül-
Mények közt is ahogy az annak sikerül
Ki magából nem ad mást csak a nemiszervet

Vajon majd bánja-e – nem amit nem adott
Hanem amit kapott de el nem fogadott
Én már a föld alatt leszek földhöz hasonló

De belőlem fakad majd akkor is a Vágy
Rózsája miben Önt verssé tükrözte *Ronsard*
S amiben Ön sosem ismerte föl magát

2

Ha majd öreg lesz Ön – ha már Ön is öreg lett
 Nem tudom hol s mi lesz és ki tudja milyen
 Számláján gyűlik-e a dollár márka jen
 Vagy olcsón szórja szét mit olcsón osztva szerzett

Úgy érzi érdemes volt így tépni a percet
 Ronsard-t s Horatiust idézve – tévesen
 Miközben tudja jól hogy nem rózsát terem
 Magának csak tövist csalánt csömört keservet

Ingyen se higgye hogy ifjúságát irigylem
 Hisz az nekem talált kincsesszigeti kincsem
 Bronzfibula szeme selyemsár haj alatt

És az lesz akkor is ha majd a földbe vetnek
 S belőlem s Önből is más semmi sem marad
 Se rózsza se tövis – csak ezek a szonettek

3

A szonettek ezek az „ércnél maradóbbak”
 De maradóbb-e még merő húsnál az érc
 És az ércnél a vers hisz feslik mint a férc
 S már nem kecsegteti a költőt se a holnap

Mi kecsegtesse hát Önt Kósza Kis Lidérc
 Akinek működő tőkét csak teste hozhat
 S bár tudja mi a rossz nem tudja mi a rosszabb
 Mi tartsa vissza? félsz? törvény? hit? eszme? AIDS?

Milyen legyen? Tisztességes? Miért legyen?
 Mi győzze meg: miért nem tisztességtelen?
 Már órlóbb férgeink is vannak mint a tetvek

Egymást faló nyüvek: szonettek s poszt-szonettek
 S csak akkor tudja meg tán mi a szerelem
 Ha majd öreg lesz Ön – ha már Ön is öreg lett

4

Ha majd öreg lesz Ön – de ki tudhatja lesz-
 E az? Vagy *mi vagyunk* e nemben utolsók tán
 Sokszoros túlélők akiket csak a csótány
 Fog túlélni e szép jövőjű species

Manapság tán ezért lesz „gerontofiles”
Annyi kis jobbra-rossz s rosszra-jobb csavargó lány
S ezért lesz önmaga tar ágán ifju oltvány
Annyi öreg fiú hires meg nem hires

Tudja: az ifjuság már elröpül fölötte
S tudja a választ is ha kérdezi: Hova?
A kétezerévest: „vissza hozzád soha”*

Mégis fiatalabb mint némely röpke szöszke
És egy pillanatért mely egyetlen s örök
Meghalna szívesen – még halála előtt

* Szapphó: Παρτενία, Παρτενία...

5

Ha mégis öreg lesz – s tán engem emleget
(Én már a föld alatt leszek földhöz hasonló
Ki lepergett akár a rokkáján az orsó)
Ne idézgesse e bánatos verseket

Mélázzon csak azon hogy Ronsard elveszett
Sok ifjusága közt Öné lett az utolsó
Mivel úgy látszik ő e földön arra volt jó
Hogy lássuk: halandó csak az élet lehet

Az ifjuság örök Mint szőlős Én Gedi
Sivatagán fakadt biblikus mellei
A mindigtölevőt ki láthatná öregnek?

Hét életre való tartalék-szeretetnek
Kincstára süllyed el velem ha mélybe vetnek
Mit Önre pazaroltam (volna – ha engedi)

6

Ha mégis öreg lesz – vagy inkább ifju még
És már nem én hanem Nem-Én hívja tetemre
Azt értse meg hogy Önt Ronsard azért szerette
(Ha tudható ki hogy szeret kit és miért)

Mert épp az volt ami éppolyan és aképp
Ott és akkor ahogy s amilyen – teste-lelke
De ugyanemiatt roppant is meg szerelme
Mert nincsen *Jelenés* nem nyílik meg a *Hét*

Pecsétes Könyv soha: a vonzás és a válás
 Úgy járkál mibelénk s mibennünk mint a fájás
 Szereted kit gyüölölsz s gyüölölnöd kell akit

Szeretnél A Titok soha fel nem fakad
 A mélyből feljövő tízszarvú Fenevad
*Mely vala s nincs noha létezni láttatik**

* *János Jelenései* XVII/18 passim.

AJÁNLÁS

Nem ilyen verseket szerettem volna írni
 Titeket zengeni Laurák Beatricék
 Az hozta volna meg lantom becsét s dicsét
 A trubadúri dal a dantei ovidi

Ha a győztes mosoly *qual io allor vidi**
 Lelhetne volna meg versemben tükörét
 A visszafordító vigasztaló zenét
 Az én műfajom a tragikusan-idilli

Az édes gyötrelem hétpróbáját kibírni
 A sosemteljesült örök szerelmekét
 És nem a teljesült megkeseredtekét

De ki írhatja azt amit szeretne írni?
 Szerelmünk „jobb s bal útját”** ki választja szét?
 S ki szeretheti azt kit szeretne szeretni?

* Dante: *Par.* XVIII/8 passim.

** *Pur.* XVIII/66.